

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Geo-hydrographia s. orbis terrarum descriptio - Cod. Ettenheim-Münster 111-116

Suevia - Ettenheim-Münster 115

Cartier, Gallus

[S.l.], [18. Jahrh.]

Sectio VII.

[urn:nbn:de:bsz:31-111178](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-111178)

Sectis VII.

De Landgraviatu Fürstembergica.

Landgraviatus Fürstembergicus, sive Landgraviatus Thuringicus, possidetur ab antiquissima simulque illusterrima Imperii familia, quae quidem priori saeculo principum numero primum adscripta, Idem autem dignitate et auctoritate à multis retro saeculis per semper est habita.

Inter Ducatum Wirtembergensem, Hohenbergensem Comitatum Superiorem, aliaque Austriaca Dominia, Brisgiam, Sylvam Herciniam seu, ut vocant, Nigram, Lacum Bodanacum, Bagum Scaphusianum, aliasque terras ita situs est, ut duplicata Aquila figuram exhibeat, sed aliis atque aliis principibus ac ditionibus fere ubique intercepta, ut de ejus longitudine ac latitudine certi quidquam statuere admodum difficile videatur. Sic Dynastia Haufen in Valle Kingana à Landgraviatu Baavensi per Dynastiam Hornbergensem quinque leucis disjungitur: Sic versus Euronotum Landgraviatus Nellenburgicus Comitatum Sacromontanum seu Heiligenbergensem à Dynastia Hohenhoevensi Landgraviatus Baavensi contemina quatuor leucis avellit; qui et ipsa Comitatus Sacromontani à Messkirchensi, ab hoc iterum Dynastia Inferioris Trochtelfingana et Jungnauensis versus Borsam; occidentem versus Landgraviatus Baavensis principibus ibi Digmaringans, hic Wirtembergis et Landgraviatu Nellenburgico intercipiuntur.

In eo continentur Landgraviatus Fürstembergicus q. universim seu Baavensis, et Stuhlinganus, Comitatus Heiligenbergensis et Messkirchensis; Dynastia Gandelbergensis; Wolfacensis et Haarlacensis; haec bina ultima sub nomine Dynastia Haufen in Valle Kingana communiter veniunt, quamvis duas separatas Dynastias constituent: Hohenhoevensis, Wildensteinensis, Waldyngensis, Trochtelfingana, et Jungnauensis. Praeter has ditiones Serenissima Dominus Fürstembergica possidet in Austria Superiore

Dynastiam Weitraensem, et in Bohemia nonnullas Waldsteinianas ditiones. Idem modernus Serenissimus Princeps Josephus patri suo Landgravi Ludovico-Augusto Egoni Sacrae Majestatis quondam à Consiliis intimis necnon Imperii et Circuli Suerici rei tormentaria Praefecto Supremo ~~expensis~~ an. 1759. è vivis sublato cessit: haec vero Principis hereditarii fratris Landgravi Carolo Egoni Sacro-Caracae, et Sacrae-Aegiae Majestatibus à Consiliis intimis ex hereditate Materna obtigerunt; binas iterum Stirpes quasi in subridium fundaturis.

Quoad haec territoria et ditionum positionem et situm, Landgraviatus Fürstembergicus seu Baden-
sis veteris ac praecipuum nobilissimum hujus prosapia patrimonium collocatus est circa fontes Danubii et Nisi seu Nicari inter Ducatum Wirtembergensem, Comitatum Superiorem Hohenbergensem, Ditionem Hohenboerensem, Landgraviatus Nellenburgicum ac Stuhlinganum, Pagum Scaphusianum et Rottwilam Imperii Urbem; versus Occidentem in Sylva Nigra Brisgoja confinis est, necnon Tuttingam Urbem ac Dynastiam Wirtembergicam usque Septem leucis in longitudinem protenditur, totidem à Pago Scaphusiano, qui ipsi ad Austrum continetur, ad territorium Rottwilense versus Aquilonem latus est.

Ante haec Ditioibus Fürstembergicis plures ejusdem prosapia Dominabantur familiae. Medio quidem aere inter ceteras eminebant Fürstembergica κατ'εξοχην ita dicta, et Friburgenis: illa ut patrimonium, ita et nomen gentilitium Comitum de Fürstemberg retinuit; haec ab Urbe Friburgo Brisgoja Metropoli, et Comitatu Uraensi cum aliis terris ex hereditate Ducum Zaringensium noviter acquisitis novum Comitum Friburgenis et Uraensium nomen, gentilitis ex illorum temporum more relicto, sibi admissente. Haec anno 1456. penitus extincta cessavit.

Ex prioris Stirpis adinitium Saeculi XVI. Fridericus Fürstembergicus, quem Seniore appellat, ditiones Fürstembergicas, Comitatu Saeromontano, huiusque, quodajunt, incorporatis Dynastiis inferioribus Trochtelfingana et Jungnariensi auctas post obitum fratris sui Wilhelmi improlis solus omnes possedit; quae post ejus obitum in tres ejus filios Christophorum, Henricum, et Joachimum ita divisa fuerunt, ut

notu maximo Ditiones in Valle Kinzingana unicum
 Dynastis Mochringensi et Blumbergensi ex Landgra-
 viatu Baarensi: notu Secundo cetera ex modo dicto
 Landgraviatu: notu minimo Comitatus Saromontanus
 cum predictis duabus Dynastiis Inferioribus obtigerint;
 ab eo Stips seu Linea Heiligenbergensis fundata fuit,
 que an. 1718. unicum Principe Antonio Egone Elec-
 toratus Saxonici Gubernatore extineta est.

A notu maximo Kinziga-Valdensis seu Blumber-
 gensis fundatore, in Meßkirchensem per Vatislaum
 juniorem, et fratrem ejus Fridericum Rudolphum
 in Stühlingensem ramos iterum abeuntis hodie
 Principes et Landgravi Fürstembergii descendunt;
 quorum prior ramus cum anno 1744. in Principe
 Carolo Friderico Nicolao celebratissimi illius toto
 Imperio Principis Frobenii Ferdinandi Fürstenber-
 gio-Meßkirchensis filio longioris avi dignissimo
 desisset; quidquid terrarum Heiligenbergensis
 et Meßkirchensis familia in Imperio et Austria
 possederant, ad Stühlingensem devolutum est,
 quibus modo jure, ut vocant, primogeniturae im-
 perat S^{uus} Princeps Josephus Wilhelmus Ernest-
 us Maria tribus Imperatoribus Carolo VI. et VII.
 necnon Francisco I. a Consiliis Status intimis, et
 eorum ad Imperii Comitum Commissarius Primarius
 plena cum potestate delegatus.

Landgraviatus Stühlinganus hinc Boream versus
 Landgraviatu Baarensi, illinc versus austrum Bago
 Scaphusiano terminatur, ab Occasu et Meridie Lan-
 graviatum Kleggoviensem* confinem habet:

* Landgraviatus Kleg-
 govienensis. De illo
 infra Sect. VIII. no-
 bis est sermo, ubi
 vide.

Comitatus Heiligenbergensis fines ad Eorum Schyfa
 fluvius, ad Zephyrum Landgraviatus Nellenburgicus,
 ad austrum lacus Bodanicus, ad Boream Principatus
 Sigmaringanus constituent. Eius longitudo, si
 tractum ad illum pertinentem, qui tamen ante
 duo et quod excurrit saecula ab eo avulsus, a pre-
 potenti vicinis via facti, ut loquimur, hodie-
 dum adhuc detinetur, computes ad 5. miliaria
 porrigitur, latitudo vero ferme ad totidem.

Meßkirchensem iudem Principatus ac Comi-
 tatus ubique circumscribunt, nisi ubi versus

orientem Dynastia Gundelfingana conteminitus est.
 Praecipui, qui Ditiones Trüstenbergicas per-
 flunt fluvii sunt Danubius et Neccarus, qui
 in eo oriuntur, Kindicha, et Brega, quae ~~Exstia~~
 gissam ~~in~~ ~~con~~ ~~inter~~ ~~et~~ ~~Speiringeram~~ ~~et~~ ~~asabis~~ im-
 mergitur, proxime Eschingianum Vicum Danu-
 bio immergitur. In eis notari merentur

1° Ripplinsangia |: Ripplinsau seu Ripplinsau;
 medicati fontes, seu Acidula peralabres, ad quas
 astate quavis magnus est omnis conditionis perso-
 narum confluxus. Sita sunt in Dynastia Wol-
 facensi et confinibus Ducatus Wirtembergici milia-
 ri versus Occidentem à Freudenstadio, et duobus
 versis Aquilonem à Wolfachio.

Illarum Saturigine à Metallariis circum eam
 metalla fodientibus ante 70. et quod exurit, an-
 nos suffocata, sola earumdem ingrata duntaxat
 superstit memoria, donec ante aliquot annos
 opera alterius Metallarii demis inventae abun-
 danter fluere coeperunt; tuncque statim magis
 Sui Principis sumptibus vetera, quae circa illas
 erant, aedificia restaurata, novaque ampla et
 magnifica ingenti huc adventantium commoda
 exornata fuerunt, ita, ut locus modo exiguum
 quoddam Oppidum à situ sat amplo, et ambulacris
 manu conitatis perquam amoenum referre videa-
 tur.

Mille circiter ab eis versis Austrum passibus ex-
 tat ejusdem nominis exiguum Ordinis S. Benedicti
 Monasterium Diocesis Constantiensis et Abbatia
 S. Georgii in Sylva Herinia subditum, ac, ut
 ajunt, incorporatum. Ante Lutheri tempo-
 ra, et ubi S. Georgii Aeternum adhuc substitit
 vastissimum fuit, in eoque novi S. Georgii Almu-
 ni Novitiatum percurrere consueverant. Ho-
 dieum adhuc superest sub Abbate novi Monaste-
 ri Villingensis loco Abbatia San-georgiana
 substituta. In eo bini duntaxat sunt Religiosi,
 quorum unus Prior vocatur, alter vero parochiam
 eidem Monasterio annexam administrat.

2° Wittichense seu Wittigense |: Wittichon | Or-
 dinis S. Clarae Virginum Coenobium, duobus circiter
 miliaribus ad Austrum à Ripplinsangia Diocesis

Constantiensis positum inter horridos montes angusto loco; à proximis fodinis argentariis aliisque metallicis, ex quibus tinctura caerulei coloris Berolinensi haud absimilis eruitur, percelebre. Idem perfluit seu potius subdecurrit rivus ita, ut pontis binarij-
lius littora jungentis speciem referre videatur.

Cenobium hoc, quod quidem narrant, venerabilis quaedam Virgo humili quidem sed honesto loco nata Leutgardis nomine à Christo ipso lapsus ad hoc ei apparente iuxta circa an. 1290. recens constructi et fundari curavit congestis hanc in rem variorum pi-
rum fidelium elemosinis.

In eo proximum fieri Sorores testica Regula S. Fran-
cisci, at an. 1376. iuxta Gregorii Papae XI. S. Clarae Ordinem amplexae sunt, earumque Superior Ab-
batiali dignitate decorata fuit.

Ubi Lutheranismus Germaniam inundavit, frasco quidam brachii secularis adminiculo una-
cum uxore et liberis in hoc Monasterio domici-
lium suum fixit, necnon per duorum annorum et quatuor mensium spatium demoratus est, tunc-
que, quod Abbatisa et unica Sanctimonialis, quae remanserant, loco cedere nolent, expilatum dese-
ruit.

Monasterium istud Leonâ vice incendiis damna-
sensit, semperque restauratum fuit. In illius
Ecclesia sepulchrorum ostenditur Sita venerabilis
Virginis Leutgardis, ad quod, et si ipsa nondum à
Summâ Sede Sanctorum albo sit inscripta, fre-
quentes fiunt, praesertim foeminarum praegnan-
tium et puerperarum, peregrinationes.

3° Wolfachium ¶ Wolfach: Urbs exigua pro-
pe Kirzicham, ubi ejusdem cum Urbe nominis
fluvius illi immergitur, Sita in confinis Duce-
tus Wirtembergici 3. milliariis ad Austrum à
Wittichensi Cenobio. Residua pars est veteris Comita-
tus Hucacensis. In ea Princeps Wirtembergicus
amplius habet palatium non tamen ex omni parte
completum, cui perpulchrum junctum est virida-
rium. Anno 1703. Galli Urbem hanc occupaverunt.
Amplae Dynastiae nomen tribuit.

4° Hucacum ¶ Hufach seu Hainlach: angusta admo-
dum Urbs ad dextram Kirzicha ripam posita mil-
liari ad Africum à Wolfachis. Olim Caput fuit

ejusdem sive nominis Comitatus. Ei impendebat Castorum locus natalis serenissima Familia. Fürstenbergica, cujus adhuc supersunt ruinae quadam, et quod. Casulo prioris à Suevis, et sub initium praesentis à Gallis dirutum una cum urbe conflavit.

Extra muros illius olim fuit Virginum Coenacium, quod sive temporum sive hominum injuria deperit. Culera ipsius adhuc superest adeo angusta, ut Sacellum duntaxat referre videatur.

Præteritis Gallis inter et Germanos bellis, hi prope illam, et supra vicinos montes propugnacula habuerunt, quæ Gallis per Sylvam nigram in Sueviam transitu quodammodo arceant.

5° Haslachium |: Hablarf:| Urbs exigua ad Kingicham posita milliari ad occidentem ab Husaco. An. 1703. Galli in Sueviam moventes transeundo eam occuparunt. Anno sequenti post pugnam Hockstadiensem Maximilianus Bavariae Dux Caesares victores fugiens eam incendit. In ea ante annos aliquot Statio vicedaria constituta fuit. Amplæ Satis Dynastiae nomen tribuit. Extra muros S. B. Capucini habent Monasterium, quod an. 1630. Fredericus Rudolphus Comes Fürstenbergicus votis genitoris sui Christophori Satisfactoris fundavit, propriisque sumptibus excitavit, perpetuamque iisdem venerandis Patribus annonam constituit.

6° Eschingianus Vicus seu Danubii Fontes |: Donaußpington, Donßpington, et Honßpington:| Amplum Oppidum cum Castro seu Palatio ordinaria Principum Fürstenbergico-Stühlingensium Sede. Situ est milliari ad austrum à Villingæ urbe Austriacâ in Landgraviatu Baavensi positâ; tribus ad austrum à Rotarilâ, et totidem versis boream à Scaphusio. In ipsa Palatii arca Danubius totius Germaniae inis Europa fluminum princeps haurit. In hoc Oppido etiam residet totius Fürstenbergici Principatus supremum Dicasterium seu Regimen.

7° Monasterium Auptusanum |: Aemptßanßan:| Sanctimonialium Ordinis S. Benedicti sub cura et directione Abbatiss S. Georgii, qui modo Villingæ residet, Diocesis Constantiensis, inter Sylvas collocatum milliari et amplius ad orientem à Danubii fontibus. Fundatorum veneratur S. Theogorum testium Abbatem San-Georgianum postea Episcopo

pum Metensem in Lotharingia, qui 700. utriusque
Sexus Religionis profuit, ac an. 1120. 29. Aprilis ad
Superos abiit in vitam et post mortem miraculis clarus.

Ad finem saeculi XI. pro alendis centum Virgini-
bus ab eo fundatum fuisse perhibetur. Annis in-
circa ducentis postea bellis horridis in deterius redac-
tum à Rudolpho Habsburgico restauratum, et à
Langraviis Fürstenbergis loci patronis tempore
Lutheri contra Duces Wirtembergicos acriter defen-
sum. Incompta Religiosa disciplina à primâ fun-
datione ad nostra usque tempora conservata laude ce-
lebratur. Ex eius Superioribus Maria Gertrudis
prima ad Abbatialem dignitatem priori saeculo ab
Abbate Georgio fuit erecta.

89. Novostadium seu Neostadium [Noustadt:]
Urbs admodum angusta posita in Hercinia Silva 7.
leuis gallicis ad ortum à Froiburgo Brisgoja.
Dynastia nomen impertit, estque in ea Statio
vicaria. B. Capuini huius etiam habent Coe-
nobium an. 1669. fundatum à Maximiliano Fran-
cisco Fürstenbergio-Stühlingensi Landgravio.

90. Villa pacis [Svirdonwiler seu Svirdonwiler:]
Sanctimonialium Ordinis Cisterciensis Monasterium
Diocesis Constantiensis situm in Nigra Silva, et leu-
câ gallicâ ad eorum à Neostadio distitum.

Fundatum perhibetur an. 1123. à Joanne ex Baro-
nibus de Cimberem Monasterii S. Georgii in Hercinia
Sylvâ Abbate pro Monialibus Benedictinis, quod etsi
bina vice sibi licet an. 1299, 1303, Martii Sabbato
sacro 1452. pridie Calendas Novembris, et an. 1499.
die 30. Martii Sabbato sancto ante Dominicam Pascha
conflagravit, tamen semper restauratum fuit, nec-
non sub curâ et directione Abbatum San-georgia-
norum apprimè floruit usque ad Lutheranismi
tempora, tunc enim Abbate et Monachis San-ge-
orgianis per Ducem Wirtembergicum à suo Monas-
terio exactis, et ipsum negligi coepit, atque tandem
ita in deterius abiit, ut, cum Abbas San-georgia-
nus, ne alienis intentus res suas omnino pessum ire
permitteret, juri visitationis ultro se abdicasset,
Friedericus Fürstenbergius tanquam fundi Domi-
nus, ne loci memoria omnino deperiret, Presbyte-
rum saeculare, qui ibidem divina perageret, et
Oeconomum, qui, quae adhuc supererant, Monas-

terii bona curavit, constituit. Tandem ejus filius Henricus Fürstenbergius, cum unica Monialis Anna nomine ab an. 1557. in Monasterio Superspet, nec Benedictina, quibus viduatum Conobium redintegraretur, suppeterent, accitis e Luida valle (Luffon-Hal.) Monialibus Cisterciensibus hoc unicum bonis ad illud pertinentibus tradidit an. 1578. quod hodie dum sub cura Abbatis Tennenbaensis floret.

10° Hufinga | Hufingon, Hufingon: | urbs parva cum duobus castellis, dimidiatam ad Austrum a Danubii fontibus disita. Caput est amplissime Toparchia, cui praest Toparcha sub se habens aliquot Consiliarios.

Prater hanc Toparchiam in Landgraviatu Fürstenbergio seu Baavensi tres adhuc amplae Dynastiae numerantur ejusdem cum Urbibus, in quibus Dynasta resident, nominis; scilicet Mochringensis, Blombergensis, et Löffingensis.

Milde ab Hufinga populus versus Ouarum Braunlinga distat, urbs anterioris Austriae exigua.

11° Geisinga | Geisingen, Geisingen: | Urbs angusta ad ripam Danubii posita tribus ferme miliaribus versus Orientem ab Hufinga. ~~Abbas~~ ~~Monasterium~~ ~~super~~ ~~re~~ ~~tab~~ ~~erit~~.

Non procul ab ea versus Curum Wartenbergense Castrum montanum visitur modo dirutum; olim Illustrissimorum Landgravorum Frederici hujusque filii Hanii Sedes.

12° Neidingum | Neidingon: | Oppidum, in quo extat Sanctimonialium Ordinis Cisterciensis Conobium ad dexteram Danubii ripam positum duobus ferme miliaribus ad Emsonotum a Danubio-

4 ad pedem Montis Principum
1: Fürstenberg: |
4 prope Hufingam

Erkinga q. Monasterium hoc fundavit Landgravius Fürstenbergii; in ejus Ecclesia idem antiquam et ab aliquot jam saeculis sepulcrum habent, ac ibidem inter alios Carolus Landgravius Fürstenbergio-Mepfkerhensis, in proelio, quod an. 1702. Germanos inter et Galos dimittum est, interemptus tumulum habuit. Anno quoque 888. abdicatus Imperator Carolus Crispus hic vitam posuisse dicitur.

Cum saeculo XVI. omnes hujus Conobii Moniales e vita decisissent, Henricus Landgravius Fürstenbergius an. 1584. ejusdem Ordinis Virgines, quas

Dux Palatinus-Moburgicus Lutheranismi Sectator acerrimus à Lavringans ipsorum Ancestris expulserat, in ibidem introduxit.

13.º Fürstembergica seu Mons Principis |: Fürstemberg |
 urbs cum Castro in eminenti monte posita duobus miliaribus versus Septentrionem à Scaphusia, ac olim, ex more munendi veterum, egregie munita. Castri equis ac munimentorum rudera hodiernum adhuc extant. Wolfgangus Fürstembergicus Auci Vellaris Eques, Aulae Caesarea Praefectus, ac postmodum Caesareae Majestatis et Imperii Supremus Belli Dux Castorum hoc sub finem Saeculi XV. vel auxit vel saltem restauravit. Illis temporibus praeter Carochum Sacellani octo hic numerabantur, civium numero ultra quingentos ascendente.

Urbis haec olim ordinaria Landgravorum Fürstembergicorum Sedes fuit, atque ab ea cognominantur.

14.º Stuhlinga |: Stühlingen | Urbs exigua cum Arce ~~Arce~~ Caput ejusdem seu nominis Landgraviatus, sita in confiniis Cletgovia |: Albtal | miliaribus versus Caucum à Scaphusia. Comitum Fürstembergicorum fuit usque ad medium circiter Saeculi XIII. tum enim post Conradum Comitem Fürstembergicum una cum hoc Tractu ad Comites Lepodunenses * |: Dir Grotzen Non Luff | devoluta est. Ubi autem horum prosapia an. 1562. defuit, auctoritate Maximilianii II. Imperatoris ad Conradum Comitem Bapenheimensem pervenit, qui sine herede masculo decedens, eandem cum tota illius Ditione Francino Maximiliano ex filia sua Rudolphi Fürstembergii Coniuge Nepoti Testamento reliquit, cuius Successores Princeps Landgravius Fürstembergicus Stuhlingenses dicti fuerunt, ac postmodum Principum Imperii titulo et dignitate aucti sunt, et ad quos tandem, extincta, quod jam supra memoravimus, anno 1744. cum Principe Carolo Fürstembergico-Mepkirschensi familia, universa Domus Fürstembergica Dominia in persona Principis Josephi Wilhelmi Ernesti devoluta sunt.

Stuhlinga ab aliquot annis B. Capucini habent Hospitium.

15.º Enga seu Engena |: Engen, olim Enga et Engen |

* Comites Lepodunenses, à Lepoduno |: Luff |
 veteri et jam devastato Castro nomen habuerunt, quod in Fürstembergensi Dynastia Butlingensi ad fontes Elta |: Eltz |
 aequi fluvii, qui prope Butlingam in orbem Danubio misetur, situm erat. Olim Castrum hoc etiam speciali Comitatus nomen dedit. Illius meminit Ammianus Marcellinus, ipsumque ad Danubii Nivique fontes collocat.

his Castri | Hofenwiel: | Praefatus illam Stratagemate
occupavit, ac diripuit, quam postmodum Guederati
Protestantes Galis tradiderunt; hi, quod Capucino-
rum Conobium posset esse, hostium receptaculum,
judicantes, ibi an. 1643. iterum hlo apparuit. Pa-
tris isti vero in ipsam Urbem translati fuerunt, ubi
eisdem novum fuit excitatum Monasterium, cuius
Mouura an. 1658. completa fuit. An. 1644. Ba-
vari post quatuor mensium obsidionem illam ite-
rum receperunt. Anno 1647. vi conventionis
ulmae inter partes imita Suevis tradita fuit usque ad
pacem universalem ab ipsis possidenda, e qua dein
anno 1649. discesserunt. Anno 1703. 19. et 20. ^{ma}
Maji Gali Suevicam Maximilianam Bavariae Duci
adversus Caesares supplicias laturi, moventes huc
Urbem, praeter alias exactiones, magnam pecuniarum
vim redemptionis incendii pretium imperarunt.

17. Salomonis Villa, Salem, Salenicum, Sala-
manes Wylare | Palmanwiler, Palmonwögl,
et Palmedwiler: | per celebre liberum et immedia-
tum Imperii Monasterium Ordinis Cisterciensis Sala-
mitanum vulgo dictum, ad Achem | Graf: | vicum
2. milliarius versus Orientem ab Uberlinga. situm.

A quibusdam Alemanni villa nuncupatur, quam-
vis haud ita antiquum sit, ut Alemanni nomen re-
dolere queat. Nomen illius quidam derivant à
magnifico et pretioso Salomonis Templo, quod ad
illius similitudinem conditum fuisse dicatur: et
verò ante magnum ibi incendium, quo an. 1697.
totum in flammis et cineres abiit, speciosissi-
mum pene omnium totius Germaniae Conobio-
rum fuit. Postmodum sub Abbate Stephano
à fundamentis restauratum fuit ita, ut, siue
magnificentiam siue amplitudinem spectes, nulli
cedere videatur. Alii denique Monasterium
hoc nomen accepisse volunt à Salomone pasto-
re quodam, qui sibi primum ibidem arduam
in Oratorium erexit.

Celebre hoc et opulentum Asesterium funda-
tum perhibetur Vauro XII. sub Innocentio Papa
II. et Imperatore Lothario II. à Gunthero Ba-
rone de Adelsreutter, qui obiit anno 1138. postea
munificentissime completatum à pluribus Im-

Anno 1286. quidam Monachus Salemitanus Henricus Finck
 auxilio Bertholdi Comitis fundum liberaliter conferentis
 in hujus Montis Umbilico ad Angulum | Zimlich | vulgo
 dictum exiguum Ordinis Cisterciensis Conventum exita-
 rit, in quo antehac semper unus e Salemitanis Mona-
 chis habitare consuevit: modo nominis veteris quod-
 dam Sacellum ibidem superest rei divina faciendae
 antiquitatis unitatum. Ajunt isthuc etiam
 loci Superioribus saeculis inclutum Tertii Ordinis
 Franciscanorum extitisse Coenobium, quod tamen
 jam pridem, quorumque demum fato, penitus abro-
 gatum solum huius memoriam nobis reliquit. Anno
 1643. Castrum hoc Galli, anno 1644. Bavari et
 an. 1647. Galli demum occupaverunt.

19°. Oßfendorffium | Oßfendorff | Urbs an-
 tiqua et Imperio immediate subiecta, in solo fer-
 tili ad Obdam | Ob | rivum posita 2. milliariis
 versus Aquilonem ab Heiligenberga. Ajunt eam
 veteribus Filiomayum dictam fuisse. Quidam
 quoque autumant eam esse Stolomai Bragodu-
rum. Olim proprios suos Comites habuit, qui
 palatium suum eo loco habuerunt, ubi nunc pati-
 bulum estat. Anno 1132. illorum unus Au-
 gia Diurtis Abbas fuit. Ultimus nomine Rudolphus
 an. 1180. Imperatori Frederico I. Comitatum suum tra-
 didit: ipsius filia et heres equidem nupsit Adelber-
 to III. Comiti Halonymico, cui aliunde Imperator sa-
 tisfecit. Tota Romano-Catholica est, ac in
 illa duo numerantur Sanctimonialium Monaste-
 ria unum Ordinis S. Dominici, alterum Tertiae
 Regulae S. Francisci.

20°. Meskirchium | Meskirch, Möschiros | Urbs
 enigma unicum Arce ad Kblacum | Kblach | flu-
 vium sita milliari ad Canum a Oßfendorffio.
 Sedes fuit Principum Fürstenbergis-Meskirchensium,
 quorum ultimus Carolus an. 1744. e vita improles
 excedens Principatum suum Familia Stühlingiana
 reliquit. Extra muros Capucini Monasteri-

~~um~~ um habent, quod fundavit et propriis ex-
 pensis construxerunt Germani fratres Fürstenber-
 gii Franciscus Christophorus fundi Dominus, et Fro-
 benius Maria Metropolitana et Cathedralis Eule-

liarum Coloniensis et Argentina Canonici. Primus lapis
positus est an. 1661. 4. Octobris, et an. 1665. 21 Septembris
structura ibius completa fuit.

21° Trochtelfinga (i. Forstholzingam) Urbs exigua cum
Arce et Dynastia, Sigmarsensem inter et Heckingensem
Principatus Gubernens sita 2. leuis gallicis ad Eurobotum
ab Heckinga. Partis est Veteris Wendenbergensis Comi-
tatis.

22°. Nec hic omittendum est Tiedelheimense seu Ric-
derense (i. Riederon) Canoniorum Regularium Ordinis
S. Augustini Cenobium ad fauces Sylva Hercinica in
ejusdem nominis Oppido seu Vico locolatis amoenis li-
trum tribus leuis gallicis versus Orientem a celebri et
Principali S. Blasii Monasterio Benedictino, fundatum
an. 1152. Sub Imperatore Conrado III. et paulo ante ejus obi-
tum a Marquardo a Weissenburg aucta Nobilitatis viris,
quod variis privilegiis Summi Pontifices et Imperatores
auferunt. Tandem an. 1520. postquam totum una-
cum templo in favillas abiisset, necnon Andreas Curer
seu Murer illius tum temporis Praepositus, quod illud
restauraret, multa debita contraxisset, miseriam
latur Praeposituram suam in manus Abbatis Cautzlin-
gensis sui pro tempore Visitatoris resignavit, qua ab
eo tempore penes Abbates Cautzlingenses permansit,
et an. 1638. pleno iure auctoritate Urbani Papae VIII.
Monasterio ipsorum adjecta fuit.

In eodem Vico adest quoque ejusdem Ordinis Sequioris
Sexus Monasterium an. 1350. a Conrado Riederensi Prae-
posito fundatum et erectum.

Sectio VIII.

De Comitatu seu Landgraviatu Sulzico seu
Clatgoria,

Episcopatu Constantiensi, Comitatibus Mont-
fortensi, Königseickensi, Wolfseickensi et
Cellensi.

Hic iuxta horum Dominionum et Ditionum positio-
nem, quibus interiacet Austriaca Suevia Praefectura,
gradum facimus. Sit igitur

§. I.

De Clatgoria seu Landgraviatu Sulzico.

Clatgoria, Kliggoria, Pagnus, Litolbrigiens, et Erennus kel-
vaticum (i. Alotgan, Clatgan, et Alngan, p.) exigua